

האם מותר להרוג חולים על-ידי הפסקת הזנתם?

כתבת „העולם הזה“ לענייני-מישפט שאלה מנהלים של בתי-חולים

ישראלים בעיקבות המישפט הסנסציוני שהעלה שאלה זו בשווייץ

האם הרופא - אלוהים?

עיים, והפסקת הנוזלים מביאה למות תוך יומיים. הפרופסור הסכים כי יש כאן משום צביעות ופחדנות אינטלקטואלית. לדבריו מתקדמים לקראת הפסקת נוזלים והזנה גם יחד במקרים המתאימים. אולם כרגע המניעה היא פסיכולוגית לדבריו. האחריות המספלות יודעות, כי במרפאות מפוארות בעולם נוהגים לטפל בחולים הזקוקים להרזייה בדיאטת קלוריות, והדבר אינו גורם לסבל. אולם הפסקת הנוזלים גורמת למות ביסורים, ואם כי ה„צמחים“ שבהם מדובר אינם מרגישים מאומה, הרי זו הרי גשתן של האחריות שבה מתחשבים כיום.

נטל

לקרובים

דברי המרלי, אין כל השפעה לדת על דעותיו. הוא גם טוען כי כל הדתות מאשרות את המדיניות של המתת חסד פאסיבית. מעולם לא התייעץ בבני המישפחה לפני החלטה כזו, מכיוון שחשב

Blick
ZÜRICH
14 Tage unbeding für Professor Haemmerli

Samstag 22. Januar 1977 - 60 Rp.

ZÜRICH - Zweige...
4078-0

עיתון שווייצרי: שבועיים „איסור פרקטיקה“ הפאציניטים הסכימו

שוטרים שהתדפקו על דלתו של פרופסור המרלי, ביום חורף בינואר 1975, היה צו לעצרו באשמת הריגה. הפרופסור המכובד, מנהל המחלקה הפיזיית בבית-החולים טרימלי, ומרצה בכיר באוניברסיטת ציריך, לא הופתע.

המרלי אומנם לא ראה את עצמו אחראי למותו של איש, אולם הוא חיכה לצו המעצר מאז שיחתו האחרונה עם שרת הבריאות החדשה, ד"ר פסטאלוצי. בשיחתו האחרונה עימה, הבחיר לה ה פרופסור כי בבית-החולים שלו נקוטה מדיניות של הפסקת ההזנה המלאכותית לחולים מסויימים, דבר המביא למותם תוך שבועיים או שלושה. שרת-הבריאות נחרדה ויצאה להגנת ה חולים. היא החלה במסע-צלב נגד הרופא „הרוצח“.

הזדהות עם

המרלי

פסטאלוצי הפעילה את המכונה ה מישפטית במלוא התנופה. היועץ ה מישפטי הוציא צו למעצר פרופסור המר לי, ובאותו הילה עצמו העמיד לחקירה את עוזרו הראשי, פרופסור אנדרי בלום, רופא יהודי צעיר ומבריק, הוזמנו לחקיר רה גם יתר רופאי המחלקה, רופאי הבית, והרבה אחרים. ביגלל העומס הגדול על מחלקת החקירות הפליליות, גוייסו באותו הערב גם חוקרים ממחלקת המיסים והמכס, שלא הבינו כלל במה המדובר. פרופסור המרלי שוחרר למחרת, אולם הושעה מבית-החולים למשך 10 שבועות.

בית-החולים טרימלי
האם גם אצלנו?

שיהיה זה נטל כבד מדי לקרובים. לכן נטל את האחריות על עצמו. „האם שניתה הפרשה את חייך?“ בפעם הראשונה חיך הפרופסור בשוכבות. „ודאי“, אמר, „אני עסוק מאז במתן ראיונות לעיר תונאים, ואין לי מספיק זמן לתחביבי ה עיקרי, הציד.“

הזמן שהוקצב לראיון עמד להסתיים. אחות לבושה בלבן נכנסה לחדר ופרו פרופסור המרלי קם על רגליו. „רק עוד שאלה אחת“, ביקשתי, „פרופסור המרלי, אתה, הידוע כציד חובב, מהי הרגשתך כאשר חיה נורית ומתה לנגד עיניך?“

המרלי נעצר במקומו. הוא נעץ בי מבט וניכר היה כי לשאלה זו לא היתה לו תשובה מוכנה. הוא אמר: „אינני צד חיות גדולות. פעם נהגתי לצוד איילות, אולם יום אחד פגעתי ברגלה האחורית של איילה. עקבתי אחריה יומיים ביער ולא מצאתיה, מאז אינני צד איילות. אני צד רק ציפורים. אפילו אם אין הן נהרגות מן ה רייה, הן נהרגות בנופלן ארצה ואינן סוב לות. האם ענית על שאלתך?“

„כן, פרופסור המרלי, הפעם ענית על כל שאלותי.“

זהו מעשה על רופא אמיץ בשווייץ. הוא העמיד את מדיניותו לביקורת הקהל (המשך בעמוד 57)

כאשר סיפרתי לידיד בציריך, כי נקבע לי ראיון עם המרלי, צחק ואמר: „פרו פסור המרלי? האיש שמסתכן תמיד ב צרות?“

האישי-שמסתכן-מדי-בצרות קיבל את פני בחיוך מסוייג, במישרו המפואר ש בבית-החולים טרימלי. הוא היה מגומס מאד, הסכים לענות על כל שאלותי, אבל היה קר ומסוייג. אפשר היה להבחין כי התשובות לכל השאלות היו מוכנות ומגו חרות בראשו. הוא ענה בצורה עניינית. רוב תשובותיו היו ציטוטים של דברי חוק, מאמרים רפואיים או קטעי סיפורות ופילוסופיה. הוא נזהר מאד שלא להביע דעה פרטית משלו. לא אמר מילה על ריגשותיו, ונזהר מלהתחייב במשהו. לשאלתי על יחסו לאויטנוזיה (המתת חסד) ענה כמישפטן. הוא מבחין בין המתת חסד אקטיבית, כגון ירייה או מתן וריקת מוות לחולה, שלה הוא מתנגד, ואשר חו קי כל המדינות מענישות עליה, לבין המתת-חסד פאסיבית; כלומר: אי מתן טי פול נמרץ לחולה במחלה ממארת, או אי מתן הזנה מלאכותית. לחסר הכרה הסובל מגיוון גופני.

מדוע, אם כן, הפסקת רק את ההזנה המלאכותית והמשכת את מתן הנוזלים? הפסקת ההזנה מביאה למות תוך כשבוע

החקירה המישטרית נמשכה במלוא המרץ. נערכו סקרים ובירורים בבתי-חולים אחרים בשווייץ, כדי לבדוק את הנוהל הקיים אצלם בנושא. מישפטנים ישבו על המדו כה וניסו להגדיר את המצב המישפטי. רופאים, אנשי דת ואישי ציבור השמיעו את דיעותיהם ברבים, ואמצעי התיקשות לא הפסיקו לדוש בעניין.

תגובת הקהל היתה מפתיעה. איש לא דרש את דמו של הרופא. לא היו כל טל פונים מאיימים לביתו ולא התנכלויות לבני מישפחתו. להיפך, אנשים רבים הבי עו את הודותם עימו.

גם העיתונות כולה, מלבד עיתון מיפ לגתה של שרת-הבריאות, תמכו בהמרלי. כל אותה עת עשה הפרופסור להסברת דיעותיו ברבים. הוא הדגיש כי הוא מורה על הפסקת ההזנה המלאכותית אך ורק במקרים שבהם החולים נמצאים בחוסר הכרה מוחלט, אין להם תגובה על הנעשה בעולם הציפוני, הם ניוונים בהזנה מלא כותית ומקבלים נוזלים ומלחים באיגפוס ית. כאשר לאחר מעקב של כמה חודשים מתברר כי מצבם הגופני ממשיך להדרדר, והם נמצאים „במהלך הבלתי-נמנע אל ה מוות“, היה הפרופסור מתייעץ בכל ה רופאים והאחריות במחלקה. הוא נועץ גם עם העובד הסוציאלי ורק כאשר היתה הסכמה כללית, היה מורה על הפסקת ה הזנה. מיקרים כאלה היו נדירים ביותר, במוצע שניים בשנה.

האיש שמתנדב

בצרות

ב הרצאה שנתן להסברת מדיניותו, בכנסייה קטנה בציריך, הקרין הפרו פסור שיקופיות שבהן נראו חולים עירו מים במצב בו החליט על הפסקת הזנה. חלק מהתמונות האלה התפרסמו בעיתון ערב. בני המישפחה נפגעו מהשימוש ב תמונות יקיריהם בעירום, ללא הסכמת ה חולים ובני משפחותיהם, והגישו תלונות נגדו.

החקירות המישפטיות נמשכו עד 1976, ואז, בקול דממה דקה, נסגר התיק לפני שהגיע למישפט. התברר לחוקרים כי ה נוהל של פרופסור המרלי מקובל כימעט בכל בתי-החולים בשווייץ.

המרלי זכה בטיהור שמו. הוא אפילו נבחר כאיש השנה של ציריך בשנת 1976. שרת-הבריאות, לעומת זה, לא נב חרה מחדש לתפקידה, בעיקר ביגלל דעת הקהל שעוררה נגדה במיקרה המרלי.

פרופסור המרלי
הורג או זכאי?